

UZASADNIENIE

Powód B. G. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) P.P.H. z siedzibą w K. złożył w dniu 28 listopada 2012 r. pozew przeciwko B. G. (2) i R. G. o zapłatę kwoty 15.942,61zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 listopada 2012r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zawarł ze współnikami spółki cywilnej (...) s.c. - (...) i T. D. umowę nr (...) dotyczącą montażu stolarki aluminiowej. Za wykonaną usługę wystawił fakturę VAT, która nie została uregulowana. Na zabezpieczenie roszczeń wynikających z zawartej umowy współnicy spółki cywilnej wystawili weksel in blanco poręczony m.in. przez pozwanego i podpisali deklarację wekslową. Na sumę wekslową składały się: należność główna w wysokości 73.123,50 złotych, odsetki ustawowe za okres od dnia następnego po dniu wymagalności należności wynikającej z faktury nr (...) do dnia 13 maja 2011r. w wysokości 572,97 złotych oraz koszty windykacji w wysokości 7.369,64 złotych, przy tym pozwana zapłaciła kwotę 65.123,50 złotych, a do zapłaty pozostało 15.942,61 złotych.

W dniu 7 grudnia 2012 r. powód cofnął pozew bez zrzeczenia się roszczenia w stosunku do R. G.. W związku z powyższym, postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013r. umorzono postępowanie w stosunku do pozwanego R. G..

W dniu 8 maja 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w W. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla.

Zarzutami od nakazu zapłaty pozwana B. G. (2) zaskarżyła nakaz zapłaty w całości i wniosła o jego uchylenie i oddalenie powództwa. Pozwana wskazała, że skoro ani w wekslu ani w deklaracji wekslowej nie został oznaczony sposób płatności weksla, to w myśl art. 102 prawa wekslowego weksel bez oznaczenia terminu płatności uważa się za płatny za okazaniem. Weksel nie został okazany pozwanej do zapłaty w ciągu roku od jego wystawienia, stąd powód nie ma prawa do wystąpienia z roszczeniem o zapłatę. Ponadto pozwana podniosła, iż poza wekslem z żadnego dokumentu załączonego do pozwu nie wynika, by pozwana zaciągnęła zobowiązanie wobec powoda i była współnikiem spółki cywilnej (...). Oprócz tego pozwana zarzuciła, że T. D. zapłacił większą część należności wynikającej z wystawionej faktury VAT nr (...). W stosunku do T. D. przed Sądem Rejonowym w Siedlcach prowadzone jest postępowanie upadłościowe i nie można wykluczyć, że dokonał on zaspokojenia wierzyciela. W tej sytuacji, nawet gdyby uznać, że pozwana ponosi odpowiedzialność w przedmiotowej sprawie, to zobowiązanie wygasło na skutek częściowej lub całkowitej zapłaty. Oprócz przytoczonych kwestii, pozwana zakwestionowała wysokość powództwa, podnosząc, że powód poniósł jedynie koszty wysłania wezwań do wykupu weksla i zapłaty, a zatem powództwo, co najmniej co do kwoty 7.369,64 zł jest bezzasadne.

W odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty, powód pismem z dnia 12 listopada 2013r. zaprzeczył twierdzeniom pozwanej i wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy. Uzasadniając zajęte stanowisko powód wskazał, iż wystawiony weksel posiada oznaczenie terminu płatności, przez co nie można go uznać za weksel płatny za okazaniem i tym samym za weksel nieważny. Powód dalej wywodził, iż w chwili zaciągania zobowiązania pozwana była współnikiem spółki cywilnej (...), T. D., co wynika jednoznacznie ze złożenia przez nią swojego podpisu pod deklaracją wekslową, wekslem oraz okoliczność, że w pieczęci spółki znajdującej się na fakturze VAT pozwana została wymieniona jako współnik spółki cywilnej. Odnosząc się do zarzutu bezzasadności powództwa w zakresie kosztów windykacji powód wskazał, że koszty te wynikają z zawartej umowy o zastępstwo procesowe oraz dołączonej do pozwu faktury VAT, z także potwierdzenia dokonania przelewu na wskazaną kwotę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. G. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej pod firmą (...) P.P.H. (...) zajmuje się produkcją metalowych elementów stolarki budowlanej. B. G. (2) wraz z T. D. prowadziła działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. zajmując się m.in. wykonywaniem prac budowlanych.

(dowód: zaświadczenie (...) k. 16; zaświadczenie z Urzędu Miasta i Gminy G. – k. 17)

W dniu 25 lutego 2011 r. B. G. (1) zawarł ze współnikami spółki cywilnej (...) s.c., tj. B. G. (2) i T. D. umowę nr (...), na podstawie której B. G. (1) zobowiązał się dokonać montażu stolarki aluminiowej systemu P./A. za wynagrodzeniem w wysokości 73.123,50 zł.

Na zabezpieczenie roszczeń wynikających z zawartej umowy wspólnicy spółki cywilnej (...) podpisali weksel in blanco, który został poręczony przez D. D. i R. G.. Wystawcy weksła w deklaracji wekslowej upoważnili remitenta do wpisania sumy wekslowej w wysokości zobowiązania wynikającego z umowy na dzień wystawienia weksła. Kwota ta mogła zostać powiększona o odsetki ustawowe wyliczone na dzień wypełnienia weksła oraz o dodatkowe koszty poniesione przez remitenta w celu odzyskania przysługujących mu wierzytelności. Wysokość kosztów dodatkowych nie mogła przekroczyć 10% wartości wierzytelności istniejących w dniu wypełnienia weksła. Weksel zawierał klauzulę bez protestu. Remitent miał prawo opatrzyć weksel datą płatności według swojego uznania, zawiadamiając o tym wystawcę listem poleconym wysłanym najpóźniej na 10 dni przed terminem płatności. Wystawca zobowiązał się poinformować remitenta o każdej zmianie adresu.

(dowód: umowa nr (...) z dnia 25 lutego 2011 roku – k. 18-26; deklaracja wekslowa – k. 34-36; weksel – k. 31)

B. G. (1) dokonał montażu stolarki aluminiowej zgodnie z wyżej opisaną umową i z tego tytułu wystawił fakturę VAT nr (...) z dnia 21 marca 2011 roku na kwotę 73.123,50 złotych z terminem płatności do dnia 20 kwietnia 2011 roku. Faktura została podpisana, a następnie zaksięgowana i rozliczona podatkowo.

(dowód: okoliczności niesporne; faktura VAT nr (...) – k. 27)

Z uwagi na brak zapłaty w/w należności w dniu 13 maja 2011 r. B. G. (1) zawarł umowę o zastępstwo procesowe w postępowaniach sądowych i egzekucyjnych ze S., U., (...) Kancelarią (...) z siedzibą w W.. Wynagrodzenie ustalono na 10% netto od dochodzonej należności. W wykonaniu zawartej umowy Kancelaria wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 7.369,64 złotych netto (9.064,66 złotych brutto), która została zapłacona przez B. G. (1).

(dowód: umowa o zastępstwo procesowego - k. 28, faktura VAT nr (...) - k. 29, potwierdzenie dokonania przelewu - k. 30)

W dniu 13 maja 2011 r. B. G. (1) wypełnił weksel in blanco wpisując jako sumę wekslową kwotę 81.066,11 złotych, a jako datę płatności 25 maja 2011 roku. Na wskazaną sumę wekslową złożyły się: należność główna w wysokości 73.123,50 zł, odsetki ustawowe za okres od dnia 21 kwietnia 2011r. do dnia 13 maja 2011r. w wysokości 572,97 złotych oraz koszty windykacji w wysokości 7.369,64 złotych.

(dowód: weksel - k. 31; deklaracja wekslowa - k. 34-36)

Pismem z dnia 13 maja 2011r. B. G. (1) wezwał B. G. (2) do wykupu weksła wskazując na jego wypełnienie oraz opisując, co składa się na sumę wekslową.

(dowód: pismo z dnia 13 maja 2011 roku wraz z dowodem nadania – k. 42-44)

Obecnie współnikami spółki cywilnej (...) są T. D. i D. D.. W stosunku obojga z nich została ogłoszona upadłość obejmująca likwidację majątku. W postępowaniu upadłościowym B. G. (1) zgłosił swoją wierzytelność w wysokości 9.252,85 złotych, nie uzyskał jednak żadnej kwoty z likwidacji majątku.

(dowód: wydruk z rejestru REGON - k.62; lista wierzytelności wraz z planami podziałów - k.93-99)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności niesporne oraz dokumenty zgromadzone w aktach sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 k.c. w zw. z art. 3 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 roku Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282 ze zm.) przez przyjęcie trasat zobowiązuje się do zapłacenia wekslu w terminie płatności. W razie niezapłacenia służy posiadaczowi wekslu, chociażby był wystawcą, bezpośrednie roszczenie z wekslu przeciw akceptantowi o wszystko, czego żądać można na podstawie art. 48 i 49. Odpowiedzialność wystawcy wekslu własnego jest taka sama, jak akceptanta wekslu trasowanego (art. 104 Prawa wekslowego).

Strona, która występuje w postępowaniu nakazowym z powództwem o zapłatę opartym na twierdzeniu, że dochodzone roszczenie przysługuje jej od pozwanego na podstawie podpisanego przez nich weksla, powinna do pozwu dołączyć poświadczający to weksel. Jest to dowód konieczny, a zarazem co do zasady wystarczający (art. 485 § 2 k.p.c.), rzeczą natomiast pozwanych jest wykazanie bezzasadności tak uzasadnionego żądania (art. 491 § 1 i art. 493 § 1 k.p.c.). Po wydaniu nakazu zapłaty na podstawie weksla pozwany powinien wszystkie okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe zmierzające do wykazania bezzasadności powództwa przytoczyć w zasadzie już w piśmie zawierającym zarzuty od nakazu zapłaty (art. 495 § 3 k.p.c.). Wśród zarzutów, za których pomocą pozwany o zapłatę weksla mogą się bronić, szczególnie istotne znaczenie przypada twierdzeniu, że powód otrzymał od pozwanych załączony do pozwu weksel in blanco w celu zabezpieczenia wierzytelności wynikającej z określonego stosunku i w związku z tym był upoważniony do jego uzupełnienia jedynie zgodnie z porozumieniem zawartym z pozwanym, wypełnił go zaś naruszając to porozumienie. Powiązanie przez strony upoważnienia do uzupełnienia weksla in blanco z istnieniem i treścią zobowiązania podlegającego zabezpieczeniu (stosunku podstawowego względem roszczenia wekslowego) powoduje, że wekslobiorca w zasadzie nie może na podstawie prawa wekslowego uzyskać wobec wystawców weksla własnego więcej praw niż mu przysługuje w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, czyli w ramach tzw. stosunku podstawowego względem roszczenia wekslowego (por. uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNCP 1973, nr 5, poz. 72, oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 641/09).

W przedmiotowym procesie powódka wносиła o zasądzenie dochodzonej pozwem kwoty na podstawie złożonego, uzupełnionego weksla in blanco powołując jednocześnie okoliczności uzasadniające roszczenie ze stosunku podstawowego.

Pozwana w zarzutach od nakazu zapłaty sformułowała cztery zarzuty. Dotyczyły one: braku określenia sposobu płatności w wekslu, brak odpowiedzialności z uwagi na to, że pozwana nie jest współnikiem spółki cywilnej, której dotyczy zobowiązanie, zarzut nie wykazania wysokości dochodzonego roszczenia oraz ewentualnego zaspokojenia roszczenia przez inne osoby zobowiązane wekslowo.

Zarzut braku określenia płatności weksla i przedstawienia weksla po upływie roku od wystawienia weksla okazał się oczywiście bezzasadny. Wbrew twierdzeniom pozwanej weksel został zaopatrzony datą płatności, co wynika jednoznacznie z treści samego weksla. Ponadto, zgodnie z brzmieniem deklaracji wekslowej podpisanej przez pozwaną, remitent miał prawo opatrzyć weksel datą płatności według swojego uznania i tak powód uczynił wpisując jako datę płatności 25 maja 2011r. W ocenie Sądu określenie daty płatności weksla jest jednoznaczne i prawnie skuteczne, a zatem nie sposób podzielić twierdzeń pozwanej, iż wskazany weksel jako niezawierający określenia daty płatności winien być płatny w myśl art. 34 prawa wekslowego po jego okazaniu.

Zarzut pozwanej, że w chwili obecnej nie jest ona współnikiem spółki cywilnej, nie miał wpływu na treść rozstrzygnięcia. (...) spółki cywilnej ponoszą bowiem odpowiedzialność za zobowiązania spółki zaciągnięte w czasie,

kiedy byli jej współnikami. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, współnicy spółki cywilnej, którzy zaciągnęli konkretne zobowiązania odpowiadają za nie wobec wierzycieli także po ustąpieniu ze spółki. Odpowiedzialność ponoszona przez współników spółki cywilnej nie ma związku ze zwrotem wkładu i części majątku ustępującemu współnikowi, a same zobowiązania nie mogą być też przedmiotem podziału po zakończeniu stosunku spółki, bo tego rodzaju „podział” nie mógłby wiązać wierzycieli (tak: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 lutego 2012 r. II CSK 314/2011, LexPolonica nr 3920365).

Podkreślenia wymaga, iż na dzień zawarcia umowy z powodem, tj. na dzień 25 lutego 2011r. pozwana była współnikiem (...) s.c., co wynika z określenia stron umowy oraz treści podpisanego przez pozwaną weksla i deklaracji wekslowej. Ponadto pozwana ostatecznie okoliczności tej nie kwestionowała (protokół rozprawy z dnia 27 maja 2014 roku). W konsekwencji, późniejsze wystąpienie pozwanej ze spółki nie miało wpływu na jej obowiązki wynikające z objętej pozwem umowy. Wskazana konstrukcja ma na celu ochronę pozycji wierzyciela, który może się zwrócić z roszczeniem przeciwko tym współnikom, którzy byli nimi w dacie powstania wierzytelności.

Ustosunkowując się do zarzutu ewentualnego zaspokojenia powoda, podkreślić należy, że to na pozwanej spoczywał ciężar dowodu zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. Ze złożonych przez syndyka dokumentów nie wynika aby w toku postępowania upadłościowego T. D. i D. D. doszło do zaspokojenia wierzytelności powoda. Sumy uzyskane z likwidacji majątku nie wystarczyły bowiem na zaspokojenie wszystkich objętych postępowaniem upadłościowym wierzytelności.

Bezzasadny okazał się również zarzut kwestionujący wysokość dochodzonego roszczenia. W procesie wekslowym dowód przeciwny, a więc nieistnienia wierzytelności, zostaje przerzucony na dłużnika, a to w związku z domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla (uzasadnienie uchwały SN z dn. 7 stycznia 1967, III CZP 19/66, OSNCP 1968, poz. 79). W konsekwencji, to pozwana powinna udowodnić, że w rzeczywistości wierzytelność ta nie istniała lub istniała w innej wysokości. Pozwana nie zgłosiła skutecznych wniosków dowodowych mających na celu wykazanie, że wierzytelność powoda nie istnieje lub istnieje w innej wysokości. Wysokość roszczenia składającego się na sumę wekslową składa się z wynagrodzenia za montaż stolarki aluminiowej (73.123,50 złotych), odsetek ustawowych za okres od dnia 21 kwietnia 2011r. do dnia 13 maja 2011r. (572,97 złotych) oraz kosztów windykacji (7.369,64 złotych). Pozwana zakwestionowała jedynie wysokość kosztów windykacji przyznając istnienie, wysokość oraz termin wymagalności wierzytelności z faktury VAT nr (...) (protokół rozprawy z dnia 27 maja 2014 roku).

Zgodnie z § 1 deklaracji wekslowej remitent był uprawniony do wpisania sumy wekslowej do wysokości zobowiązania wynikającego z zawartej między stronami umowy na dzień wystawienia weksla, przy czym kwota należności głównej mogła być powiększona o odsetki ustawowe policzone na dzień wystawienia weksla oraz koszty poniesione przez remitenta w celu odzyskania przysługujących mu wierzytelności z tym zastrzeżeniem, że wysokość kosztów dodatkowych nie mogła przekroczyć 10% wartości wierzytelności istniejących w dniu wypełnienia weksla.

Powód w celu dochodzenia niezapłaconej należności zawarł w dniu 13 maja 2011r. umowę o zastępstwo procesowe w postępowaniach sądowych i egzekucyjnych ze S., U., (...) Kancelarią (...) z siedzibą w W.. Wynagrodzenie ustalono na 10% netto od dochodzonej należności. W wykonaniu zawartej umowy Kancelaria wystawiła fakturę VAT nr (...) na kwotę 7.369,64 złotych netto (9.064,66 złotych brutto), która została zapłacona przez B. G. (1). W wekslu powód zgodnie z treścią deklaracji wekslową wpisał jedynie część zapłaconej Kancelarii kwoty, stanowiącej 10% należności głównej, tj. 7.369,64 złotych.

Powód dopełnił również pozostałych wymagań wskazanych w deklaracji wekslowej, tj. zawiadomił o wystawcę o wypełnieniu weksla listem poleconym wysłanym najpóźniej na 10 dni przed terminem płatności (k. 42-44) na adres wskazany w deklaracji wekslowej.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie wyżej powołanych przepisów, uznano roszczenie za uzasadnione w całości.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002. Nr 163 poz. 1348 z późn. zm.). Strona powodowa, która wygrała sprawę w całości, była reprezentowana przez ustanowionego z wyboru pełnomocnika w osobie adwokata, ponosząc koszt jego wynagrodzenia i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz opłaty sądowej od pozwu.

Na koszty poniesione przez powoda składają się:

- kwota 200 zł tytułem uiszczonej opłaty sądowej od pozwu;
- kwota 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości wynagrodzenia adwokata w stawce minimalnej za prowadzenie niniejszej sprawy, określonej;
- kwota 17 zł tytułem uiszczonej przez powoda opłaty skarbowej od pełnomocnictwa,

tj. łącznie 2. 617 zł.

Mając na uwadze poczynione wywody, stosownie do treści art. 496 k.p.c. Sąd orzekł o utrzymaniu w mocy wydanego w dniu 08 maja 2013r. w sprawie sygn. akt XV GNc 1769/13 nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z weksla.

ZARZĄDZENIE

- uzasadnienie odnotować,
- odpis orzeczenia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.